

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e**

Az ügy száma: Kfv.IV.37.186/2025/3.

A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke
Dr. Hajas Barnabás előadó bíró
Dr. Bögös Fruzsina bíró
Dr. Kalas Tibor bíró
Dr. Kiss Árpád Lajos bíró

A felperes: felperes
(cím1)

A felperes képviselője: Dr. Gyuris Ágnes Ügyvédi Iroda
(cím2;
ügyintéző: Dr. Gyuris Ágnes ügyvéd),
Érdi Ügyvédi Iroda
(cím2;
ügyintéző: Dr. Érdi Zsolt ügyvéd)

Az I. rendű alperes: Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság
(cím3)

Az I. alperes képviselője: Dr. Konyhás Szilvia kamarai jogtanácsos

A II. rendű alperes: Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető Miniszter
(cím4)

A II rendű alperes képviselője: dr. Kovács N. Balázs ügyvéd
(cím5)

A per tárgya: idegenrendészeti ügyben hozott 106-L-2129/23/2023. számú közigazgatási határozat, mint közigazgatási cselekmény jogszerűségének vizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes (24. sorszám alatt)

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Fővárosi Törvényszék 29.K.704.359/2023/23. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 29.K.704.359/2023/23. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria az I. rendű alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 30.000 (harmincezer) forintban, a II. rendű alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 19.050 (tizenkilencezer-ötven) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati kérelem alapjául szolgáló tényállás

[1] Az 1997 óta Magyarországon jogszerűen tartózkodó egyéb1 állampolgár felperes 2022. július 8-án nemzeti letelepedés engedély kiadása iránti kérelmet nyújtott be, amelyet az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a 2022. december 9. napján kelt 106-L-72131/10/2022-L. számú határozatával elutasított, és a felperes letelepedési státuszát visszavonta. Az ügyben szakhatóságként eljáró Alkotmányvédelmi Hivatal a 2022. október 19. napján kelt AH/59193-9/2022-2. számú állásfoglalásában a szakhatósági hozzájárulást nem adta meg, mert a felperes letelepedése veszélyezteti Magyarország nemzetbiztonságát. Az ezt megalapozó adatokat az AH/59193-8/2022-1. számú minősített iratában rögzítette. Az elsőfokú hatóság mindezek alapján megállapította, hogy a felperessel szemben a Harmtv. 33. § (2) bekezdése szerinti kizáró ok áll fenn, emiatt a korábbi letelepedett státusz visszavonása indokolt az Szmtv. 94. § (2c) és (2d) bekezdés alapján.

[2] Az I. rendű alperes a 106-L-2129/14/2023. számú határozatával a felperes fellebbezését elutasította és az elsőfokú határozatot helybenhagyta, amelyet visszavont és a másodfokú eljárás folytatását rendelte el, az Alkotmányvédelmi Hivatal tájékoztatása alapján, miszerint a felperes a minősített adatok megismerése iránti pert indított eljárását a per jogerős befejezéséig felfüggesztette. Miután a Fővárosi Törvényszék a megismerési perben a keresetet a 104.K.701.047/2023/14. számú ítéletével elutasította, az I. rendű alperes 2023. november 8. napján kelt 106-L-2129/23/2023. számú határozatával a felperes fellebbezését elutasította, az elsőfokú határozatot helybenhagyta, és a felperes letelepedett státuszát visszavonta.

[3] A másodfokú eljárásban megkereste a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok irányításáért felelős minisztert mint másodfokú szakhatóságot, aki PFA/49/3/2023. számú állásfoglalásában megállapította, hogy a felperes letelepedése veszélyezteti Magyarország nemzetbiztonságát. A Harmtv. 87/B. § (4) bekezdése alapján a szakhatósági állásfoglalás a

szakkérdés tekintetében kötelező az idegenrendészeti hatóságra nézve, ezért megállapította, hogy a Harmtv. 37. § (2) bekezdés g) pontja alapján a felperes nemzeti letelepedési engedély iránti kérelmét el kellett utasítania.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[4] A felperes keresetében kérte az alperes határozatának az elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítését és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését, továbbá perköltséget igényelt.

[5] Hivatkozott az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-159/21. számú ügyben született ítéletére, valamint a minősített adatok, információk legalább lényegének megismerése és az adatok felhasználhatósága körében az elsőfokú bíróság eljárása idején folyamatban volt C-420/22. számú előzetes döntéshozatali eljárásra. Álláspontja szerint a szakhatóság véleménye semmilyen érdemi indokolást nem tartalmazott, ilyen tény vagy körülményt az I. rendű alperes sem ismertetett. Vitatta a minősített adatot tartalmazó irat, ekként a II. rendű alperes állásfoglalásának tartalmát is. Jogsértőnek tartotta, hogy a hatóságok az iratok ismerete nélkül hoztak döntést, ezt az sem orvosolhatja, ha a bíróság megismeri a minősített irat tartalmát.

[6] Kifejtette, hogy a letelepedési státusz visszavonásához és a letelepedési engedély iránti kérelem elutasításához nem elegendő nemzetbiztonságra jelentett absztrakt veszélyre való hivatkozás. Az I. rendű alperes nem ismerte meg a minősített adatot, nem tudott állást foglalni abban sem, hogy az állított veszély milyen mértékű, absztrakt-e, vagy a nemzetbiztonság tényleges sérelmét jelenti-e.

[7] Sétélmezte, hogy az I. rendű alperes határozatában szerepeltette személyi körülményeit, azok mérlegelését elmulasztotta. Álláspontja szerint az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés (a továbbiakban: EUMSz) 20. és 21. cikkei szerint élettársára és gyermekeire tekintettel megilletik az uniós polgárok részére biztosított jogokból származtatott jogok. A tényállás tisztázása nem merül ki annak kimondásában, hogy a szakhatóság szerint tartózkodása a nemzetbiztonság súlyos sérelmét jelenti, hanem mérlegelni kell az ő és családtagjai számára jelentett következményeket is, azonban a mérlegelés szempontjai és azok okszerűsége az alperes határozatából nem ismerhetők meg.

[8] A felperes indítványozta az EUB C-420/22. számon folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig a per felfüggesztését.

[9] Az I. rendű alperes védiratában a kereset elutasítását kérte és perköltséget igényelt. Kifejtette, hogy a Harmtv. 87/B. § (4) bekezdése alapján a szakhatósági állásfoglalás a szakkérdés tekintetében köti az idegenrendészeti hatóságot. A megelőző eljárás során a tényállást releváns körben feltárta, döntését a szakhatósági állásfoglalás alapján hozta meg, amelyet megalapozó adatokat az Alkotmányvédelmi Hivatal a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Mavtv.) alapján nemzeti minősített adattá minősített. Indítványozta, hogy a bíróság tekintsen be a minősített iratokba, mert ez érdemi felülvizsgálatot jelent, ugyanakkor a Mavtv. nem teszi lehetővé, hogy az idegenrendészeti hatóság vagy a bíróság a minősített adatot nyilvánosságra hozza, az állampolgári jogok védelme a minősített adatok bírói megismerése révén biztosítható. A C-420/22. számon folyamatban lévő ügyre figyelemmel történő felfüggesztése iránti felperesi kérelemmel összefüggésben kifejtette, hogy jelen ügy tárgya más, az EUB-nak feltett kérdések irrelevánsak mert, hogy azok jelentős részben a 2003/109/EK irányelv értelmezésére

vonatkoznak, amely nem kapcsolódik a felperes ügyéhez. A Kúria Kfv.IV.37.098/2022/15. számú ítéletére hivatkozva kifejtette, hogy a bíróság van abban a helyzetben, hogy az arányossági tesztet elvégezze. Rámutatott, hogy a közigazgatási eljárás során a felperes nem kérte a származékos tartózkodási jog vizsgálatát, továbbá a felperes és családtagjai között nem áll fenn olyan szoros függőségi viszony, amely alapján, ha felperesnek el kellene hagynia az ország területét, a magyar állampolgár családtagjai is kénytelenek lennének vele tartani.

[10] A II. rendű alperes védiratában a kereset elutasítását kérte és perköltséget igényelt.

[11] A felperes családi körülményei álláspontja szerint nem relevánsak, azt az I. rendű alperes nem vizsgálhatta, a családi együttéléshez való jog az EJEE 8. cikk (2) bekezdése alapján szükséges és arányos mértékben korlátozható. Kifejtette, hogy a szakhatósági állásfoglalás helyes ténybeli és jogi alapokon nyugszik. Előadta, hogy az idegenrendészeti hatóságoknak csak a szakhatóságok kötelező állásfoglalásainak beszerzésére és az abban foglaltak figyelembevételére terjed ki a kötelezettsége, az azokat megalapozó minősített adatokat nem kell megismerniük azért, hogy eleget tegyenek a tényállás-tisztázási kötelezettségüknek. Ha az idegenrendészeti hatóság minősített adatokra figyelemmel kialakított állásfoglalásra alapítja döntését, határozata nem tartalmazhatja ezeket, ami nem jelenti az indokolási kötelezettség megsértését. A szakhatósági állásfoglalás felülbírálatára az idegenrendészeti hatóság nem jogosult. A közigazgatási perben a bíróság jogosult betekinteni a minősített iratokba, ezzel érdemi felülvizsgálat valósul meg.

[12] A felperes keresetváltoztatásában az I. rendű alperes határozatának megsemmisítése mellett elsődlegesen a II. rendű alperes szakhatósági állásfoglalása megsemmisítését, másodlagosan annak megsemmisítése mellett a II. rendű alperes új eljárásra kötelezését kérte.

[13] Az I. rendű alperes határozatának megsemmisítését indokoló jogsértésnek tartotta azt, hogy az uniós jogot és az Emberi Jogok Európai Egyezményét (a továbbiakban: EJEE), illetve a vonatkozó EUB és az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) jogértelmezését az I. rendű alperes – anélkül, hogy ennek indokát adta volna – mellőzte.

[14] A származékos tartózkodási joggal kapcsolatban előadta, hogy arra – az EUMSZ 20. cikkének és az Alapjogi Charta felhívásával – már a megelőző eljárásban is hivatkozott, azonban az I. rendű alperes a függőségi viszony fennállását ennek ellenére nem vizsgálta.

[15] Kifejtette, hogy az I. rendű alperes eljárása és döntése sérti a tisztességes eljáráshoz, indokolt döntéshez, nyilatkozattételhez, védekezéshez való jogának hatékony érvényre jutását biztosító, az Alapjogi Charta EUMSZ 20. cikkével összefüggésben alkalmazandó 41. és 47. cikkét, az EJEE 8. cikk szerinti jogszerűség követelményét, önkényesnek minősül. A Kúria minősített adatok megismerésével kapcsolatos gyakorlatára utalva rámutatott, hogy a minősített adat megismerése iránti kérelmet elutasító közigazgatási határozatot felülvizsgáló bíróság eljárására kizárólag a Mavtv. rendelkezéseit kell alkalmazni, nem kerülhet sor „kivonatolásra”, a nemzetbiztonsági veszélyt megalapozó lényegi okok megismerésére, nem kerülhet sor a minősítés jogszerűségének felülvizsgálatára és felhasználási engedély sem adható. Ebből és az EUB C-159/21. számú ügyben született ítéletéből következően azonban a minimum eljárási garanciákat az alapeljárásban kell biztosítani.

[16] Álláspontja szerint az I. rendű alperes határozata a nemzetbiztonsági okkal kapcsolatos részében is jogsértő, mert nincs érdemi indokolása és annak alkalmazására a felperes eljárási jogainak megsértésével került sor, az olyan eljárás és döntés pedig, amelyben az érintett nem fért hozzá a döntés alapjául szolgáló nemzetbiztonsági kifogás alapjául

szolgáltató információk legalább lényegéhez, sérti a Charta 41. és 47. cikkét és az EJEE 8. cikk (2) bekezdése szerinti „jogszerűség” követelményét is.

[17] A jelen ügyben az I. rendű alperes határozatával beavatkozott az ő és családtagjai magán- és családi életéhez való jogába, amely azért is jogellenes volt, mert nem felelt meg az EJEE 8. cikk (2) bekezdésében foglalt jogszerűség követelménynek, ugyanis még a lényegét sem ismerhette meg azoknak az okoknak, amelyek az önkényes, az arányosság mérlegelése nélküli beavatkozás alapjául szolgáltak. Az I. rendű alperes határozata alaptalanul állította, hogy a szakhatósági állásfoglalásokat megkérdőjelező adat, információ nem merült fel, mert az I. rendű alperes a minősített adatokat nem ismerte meg, és az állásfoglalás alapjául szolgáló minősített iratok, vagy legalább azok lényegének megismerését és azzal kapcsolatban a nyilatkozattétel lehetőségét a felperesnek nem biztosították.

[18] Állította, hogy a II. rendű alperes szakhatósági állásfoglalása a tényállás-tisztázási, indokolási és mérlegelési kötelezettség megsértése miatt jogsértő, mert az a titkosított adatra hivatkozással semmilyen indokolást nem tartalmaz, és nem biztosítja a fél számára a nemzetbiztonsági veszély megállapításának alapjául szolgáló indokok legalább lényegének ismeretét.

[19] Az EUB előtt folyamatban lévő C-420/22. és C-528/22. számon folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárások befejezéséig, továbbá a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: NAIH) előtt kezdeményezett titokfelügyeleti eljárásra tekintettel a per felfüggesztését kérte.

[20] Az EUB és az EJEB gyakorlatára hivatkozva kifejtette, hogy a bíróságnak vizsgálnia kell, hogy a minősítés jogszerűen történt-e, és ha ennek ellenkezőjét állapítja meg, köteleznie kell a hatóságot arra, hogy közölje az érintettel a döntés alapjául szolgáló okokat, bizonyítékokat, információkat. A minősítés jogszerűsége esetén pedig biztosítania kell, hogy a határozat alapját képező okok legalább lényegét a felperes megismerje.

[21] Az I. rendű alperes arra hivatkozott, hogy az EUB előtt folyamatban lévő ügyek tényállása eltér jelen ügy tényállásától. Rámutatott, hogy a felperes a megelőző eljárásban nem kérte a származékos tartózkodási jog vizsgálatát, a Kúria pedig a Kfv.VII.37.517/2023/12. számú ítéletében már megállapította, hogy az idegenrendészeti hatóság gyakorlata megfelel az EJEB gyakorlatának.

[22] A II. rendű alperes ugyancsak az eljárás felfüggesztésére irányuló felperesi indítvány elutasítását kérte.

[23] A felperes a 2024. április 11. napján tartott tárgyaláson hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 11.K.700.227/2024/15. számú ítéletére, miszerint az EUMSZ 20. cikke szerinti függőségi viszony fennállását az idegenrendészeti hatóságnak akkor vizsgálnia kell, ha arra egyébként a fél nem hivatkozott.

A felülvizsgálni kért jogerős határozat

[24] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

[25] A jogerős ítélet a felperes származékos tartózkodási joggal összefüggő érvei alapján rögzítette, hogy a megelőző eljárás során a jogi képviselővel eljáró felperes fellebbezésében az EUMSZ 20. cikke szerinti származékos tartózkodási jogra nem hivatkozott. Az elsőfokú bíróság pedig a becsatolt törvényszéki ítéletet a két ügy eltérő

tényállása miatt nem tartotta irányadónak, és alaptalannak találta a felperes Harmtv. 87/M. § (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozását. A származékos tartózkodási joggal összefüggésben utalt arra, hogy az EUMSZ 20. cikkén alapuló származékos tartózkodási jog azért „származékos”, mert az uniós polgárt az EUMSZ 20. cikke alapján megillető jogából származik. Nem a harmadik országbeli családtagot, hanem a tőle függő uniós polgárt védi attól, hogy családtagja kiutasítása következtében ellehetetlenüljön további tartózkodása saját hazájában, és függő helyzete miatt a családtagjával együtt kényszerülne elhagyni az EU területét. A származékos tartózkodási jog fennállását csak akkor kell vizsgálni, ha az idegenrendészeti hatóság döntéséből közvetlenül a függőségi kötelék megszakadása következne.

[26] A jogerős ítélet szerint mivel a felperest országelhagyási kötelezettség nem terheli, esetében a származékos tartózkodási jog fennállásának megállapítására sincs lehetőség.

[27] A Harmtv. 87/B. § (4) bekezdése értelmében az idegenrendészeti hatóságot a szakhatóság állásfoglalása köti, ha a szakhatóság állásfoglalás alapján a harmadik országbeli állampolgárral szemben kizáró ok merül fel, az kizárja a kérelem teljesítését. Ha az idegenrendészeti hatóság döntését ilyen okra alapítja, az nem minősül mérlegelési jogkörben meghozott döntésnek. Az I. rendű alperes ezért nem sértett jogszabályt, amikor a felperes személyi és családi körülményeit figyelmen kívül hagyta.

[28] Az elsőfokú bíróság a II. rendű alperes szakhatósági állásfoglalásának alapját képező minősített iratokba betekintett, és megállapította, hogy jogszerű, arányos és szükséges a felperes letelepedési engedély iránti kérelmének az elutasítása és letelepedett státuszának visszavonása. Az I. rendű alperes sem vitatta, hogy a felperes és magyar állampolgár családtagjai között tényleges életközösség áll fenn, de ezt az I. rendű alperes hatósági határozata közvetlenül nem szünteti meg.

[29] A minősített adatok megismerhetőségével kapcsolatban a jogerős ítélt rámutatott, hogy az Alaptörvény XXIV. cikkéből fakad a felek iratmegismerési joga, amely az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdéséből következően korlátozható. A felperes iratmegismerési joga az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdése szerinti más személyek szabadságához, személyi biztonságához való alapjogával ütközik, amely biztosítása során az arra kijelölt hatóságok Magyarország függetlenségének és törvényes rendjének védelme érdekében járnak el. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy egységes a felsőbbbírósági gyakorlat abban, hogy az a tény, hogy a fél nemzetbiztonsági kérdésben szakhatóság döntése alapjául szolgáló adatokat nem ismerheti meg, nem valósít meg jogsértést, és az nem jelenti a hatékony jogorvoslathoz való jog kizárását. A jogerős ítélet szerint a minősített adatok megismerése iránti eljárás elkülönül az idegenrendészeti eljárástól, és hatósági döntés felülvizsgálata iránt indított pertől is, ezért az elsőfokú bíróságnak nem volt lehetősége a felperes titkosítás jogszerűségének vizsgálatára irányuló kérelméről dönten. A minősített adaton alapuló szakhatósági állásfoglalás alapján hozott idegenrendészeti döntés felülvizsgálata iránti perben a bíróság az objektív és szubjektív jogvédelmi feladatát a minősített adatba való betekintésével és ellenőrzésével látja el, azonban – ha a felperes magyarországi tartózkodásának nemzetbiztonsági kockázatára utaló tényeket a II. rendű alperes igazolja, azokat okszerűen és logikusan értékeli – a nemzetbiztonsági ellenőrzés adatait, következtetéseit nem bírálhatja felül. A bíróság a mérlegelésének eredményét igen, de részleteit nem közölheti a féllel. Ez a bírósági kontroll a felperes hatékony jogvédelmét és tisztességes eljáráshoz fűződő jogát biztosítja (Kfv.IV.37.098/2022/15.).

[30] A Kúria Kfv.VII.37.517/2023/12. számú ítéletére hivatkozva rámutatott, hogy az EJEK gyakorlata szerint az EJEK 13. cikkében foglalt hatékony jogorvoslatnak a nemzetbiztonság védelmét szolgáló titkosított adatokat érintő ügyekben olyan jogorvoslatot

kell érteni, amely tekintettel van a nemzetbiztonsági érdekekre, a Mavtv. és az idegenrendészeti jogszabályok alapján igénybe vehető jogorvoslatok összességében megfelelnek mind az EUB, mind az EJEB elvárásainak, mind pedig az Alaptörvényből fakadó követelményeknek.

[31] Az elsőfokú bíróság a felperes per – az EUB előtt folyamatban lévő C-420/22. számú és C-528/22. számú előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig, illetve a NAIH titokfelügyeleti eljárására tekintettel történő – felfüggesztésére irányuló indítványainak elutasítását részletesen indokolta.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelmek

[32] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[33] Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Kp. 78. § (2) bekezdését, 79. § (1) bekezdését, a Kp. 84. § (2) bekezdését, a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdését, a Kp. 32. §-ára figyelemmel a Pp. 126. § (2) bekezdését, továbbá az EUMSZ 20. cikkét és az EJEE 8. cikkét.

[34] Felülvizsgálati kérelme befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) és ad) alpontjai alapján kérte.

[35] Kifejtette, hogy az EUMSZ 20. cikkben alapuló származékos tartózkodási jog értelmezésével kapcsolatos ügyekben szükséges a joggyakorlat egységének biztosítása és továbbfejlesztése. Ezzel összefüggésben hivatkozott arra, hogy a bírósági gyakorlat szétartó. Állítását arra alapozta, hogy egyes ügyekben a bíróság elfogadta, hogy az idegenrendészeti hatóságoknak fennáll az EUMSZ 20. cikkben alapuló származékos tartózkodási jog, illetve az azt megalapozó függőségi viszony vizsgálatára vonatkozó kötelezettsége akkor is, ha az érintett erre csak a közigazgatási perben hivatkozott, illetve, ha a támadott döntés nem kiutasítás, hanem csak a tartózkodási jogot megtagadásáról, visszavonásával kapcsolatos. Ilyenként jelölte meg a Fővárosi Törvényszék 4.K.700.197/2023/9. számú ítéletét. Ezzel ellentétesnek tartotta a jogerős ítélet értelmezését és a Kúria a Kfv.IV.37.098/2022/15. sz. ítéletét.

[36] Ugyancsak szétartónak tartotta a minősített adatokon alapuló, kötelező erejű, mérlegelést nem engedő szakhatósági állásfoglaláson alapuló döntés uniós jog által biztosított alapvető eljárási garanciáknak való megfelelőségével kapcsolatos gyakorlatot. E körben a Kfv.II.37.642/2022/15. számú eljárást felfüggesztő végzést hívta fel a jogerős ítéletben említett kúriai határozatokkal szemben.

[37] E körben arra is hivatkozott, hogy az EUB előzetes döntéshozatali eljárásában a C-420/22 (NW) és C-528/22 (PQ) sz. egyesített ügyekben 2024. április 25-én kihirdetett ítélet jogértelmezésének a jogerős ítélet minden lényeges kérdésben ellentmond.

[38] A felperes befogadási kérelme körében részletesen indokolta, hogy álláspontja szerint milyen alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés történt. Álláspontja szerint a jogerős ítélet a releváns tény- és jogkérdések körében hiányos, iratellenes, illetve téves jogszabályalkalmazáson alapul és súlyosan megsértette az indoklási kötelezettséget továbbá jogsértő mérlegeléssel történt a közigazgatási döntés felülvizsgálata is. A felülvizsgálati kérelem befogadását megalapozó eljárási jogsértésként az EUB előzetes döntéshozatali eljárásokra (EUB C-528/22 és 420/22) tekintettel indítványozott felfüggesztés elutasítása, illetve az EUB ítéletek bevárása

lehetőségének indokolatlan meghiúsításában jelölte meg. Arra is hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság az EUMSZ 20. cikk alkalmazhatóságának hiányával kapcsolatos indokolása sérti az indokolási kötelezettséget, a tisztességes eljáráshoz való jogot, illetve annak részjogosítványaként meghatározott indokolt döntéshez való jogot.

[39] Az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértésként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság anélkül folytatta le a jogorvoslati eljárást, hogy biztosította volna a felperes számára a minősített adatokon alapuló indokolás nélküli döntésével kapcsolatos eljárásban a felperest megillető alapvető eljárási garanciák érvényre jutását.

[40] Felvetette, hogy a jelen ügyben helye lehet a Bszi. 32. §-a szerinti előzetes döntéshozatali indítvánnyal jogegységi eljárást kezdeményezésének azért, hogy az uniós joggal, az EUB és az EJEE illetve az EJEB jogértelmezésével konform tartalommal történő jogértelmezést fogadjon el a Kúria.

[41] Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet nem törvénysértő. Vitatta a felperes EUMSZ. 20. cikke szerinti származékos tartózkodási jogra való hivatkozását. Kifejtette, hogy az EUB C-420/22. és C-528/22. számú egyesített ügyekben hozott ítéletet a jogerős ítéletet követően hozta meg, azt az elsőfokú bíróság nem is vehette volna figyelembe, az egyébként is irreleváns a jelen ügyben. A Kúria Kfv.IV.37.098/2022/15. számú ítéletének [70] bekezdésére hivatkozva kifejtette, hogy a felperes állításával ellentétben az eljáró bíróság, nem pedig az alperes van abban a helyzetben, hogy az arányossági tesztet elvégezze. Azt is kifejtette, hogy a megelőző eljárásban nem alkalmazott uniós jogot, ezért az Alapjogi Charta megsértése fel sem merülhet.

[42] A II. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte és perköltséget igényelt.

[43] Álláspontja szerint a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, az megfelel a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek. A Kúria Kfv.IV.37.098/2022/15. számú határozatára hivatkozva kifejtette, hogy a származékos tartózkodási jog a felperest nem érinti, és az a családi kapcsolat fennállásán túl a függőségi viszony igazolását kívánja meg. A nemzeti letelepedési engedéllyel kapcsolatos eljárásában az elsőfokú bíróság nem uniós jogot alkalmazott, ezért az Alapjogi Charta megsértése sem merülhetett fel, továbbá a jogerős ítélet az EUB C-420/22. és C-528/22. számú egyesített ügyekben hozott ítélete előtt született, így a felperes által e körben előadottak nem relevánsak. Hivatkozott arra, hogy az I. rendű alperes határozatához nem kapcsolódott a felperes kiutasítása, így az alapján nem kell elhagynia Magyarországot, és nincs akadálya annak sem, hogy más formában legalizálja magyarországi tartózkodását.

[44] A Kúria gyakorlatának bemutatásával arra hivatkozott, hogy a minősített adatok felperes általi megismerésének hiánya nem jelenti az indokolási kötelezettség megsértését, ilyenkor a bíróságnak a minősített adat megismerését követően kell a határozat jogszerűségéről állást foglalnia. (Kfv.VI.37.640/2018/9.) A minősített adatokat tartalmazó vélemény esetén a bíróság azt köteles ellenőrizni, hogy a véleményben foglalt adatok elegendő indokául szolgálnak-e az idegenrendészeti hatóság határozatának. (Kfv.II.37.983/2020/10.) Annak alátámasztására, hogy a felperes hatékony jogorvoslathoz való joga nem sérült azzal, hogy nem ismerhette meg szakhatósági állásfoglalást megalapozó minősített adatokat a Kúria Kfv.IV.37.098/2022/15. számú határozat [73], [76]-[77], [79]-[81], [84] és [87] bekezdéseit idézte. Ezeket a Kúria Kfv.VII.37.857/2022/4. számú – a Kúria Kfv.IV.37.014/2022/7. és A Kfv.II.37.863/2020/15. számú határozatát is idéző – határozatában is megerősítette.

A jogegység érdekében előterjesztett előzetes döntéshozatali indítvány

[45] A Kúria a nemzeti letelepedési engedélyek elutasításával kapcsolatos közigazgatási perekben folytatott gyakorlata szerint a bíróság a felperes hatékony jogvédelme érdekében betekint a felperes által meg nem ismerhető ügyiratba és ellenőrizi, hogy az abban foglalt adatok elegendő indokául szolgálnak az idegenrendészeti hatósági intézkedésnek, és ezzel biztosítja a felperes hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogát.

[46] Az EUB C-420/22. és C-528/22. sz. egyesített ügyekben hozott ítélete szerint „a megfelelő ügyintézés általános elvét és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkét az EUMSZ 20. cikkel összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az azt előíró nemzeti szabályozás, hogy abban az esetben, ha az olyan harmadik országbeli állampolgárral szemben elfogadott, tartózkodási jogot visszavonó vagy megtagadó határozat, aki az említett EUMSZ 20. cikk alapján származékos tartózkodási joggal rendelkezhet, olyan információkon alapul, amelyeknek a hozzáférhetővé tétele veszélyeztetné a szóban forgó tagállam nemzetbiztonságát, e harmadik országbeli állampolgár vagy a képviselője csupán az e célból kért engedély megszerzését követően férhet hozzá ezen információkhoz, az említett személyekkel még az ilyen határozatokat alátámasztó indokok lényegét sem közlik, és közigazgatási vagy bírósági eljárásokban egyébként sem használhatják fel azokat az információkat, amelyekhez hozzáférhettek.”

[47] A Kúria jelen ügyben ítélező tanácsa a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján előzetes döntéshozatal lefolytatását indítványozta a jogegység érdekében, mert álláspontja szerint az EUB C 420/22. és C 528/22. sz. egyesített ügyekben hozott ítéletébe foglalt jogértelmezést figyelembe véve olyan határozatot kellene hoznia, amely eltér a Kúria Kfv.II.37.983/2020/10., Kfv.II.37.765/2020/14., Kfv.IV.37.129/2021/13., Kfv.II.37.862/2020/11., Kfv.II.37.863/2020/15., Kfv.III.37.768/2021/12., Kfv.IV.37.098/2022/15., Kfv.VI.37.716/2022/11. számú és az egyéb hasonló tartalmú – közzétett – határozataitól, egyúttal pedig a jogegységi határozat meghozataláig az eljárását felfüggesztette.

[48] A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa 2025. február 24-én meghozta a 3/2025. JEH (Jpe.III.60.053/2024.) számú jogegységi határozatát (a továbbiakban: JEH) a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi beutazásával vagy tartózkodásával összefüggésben hozott hatósági határozatokat megalapozó minősített adatok megismerhetőségéről, amelynek értelmében:

1. Ha a Harmtv. alapján folytatott hatósági eljárásban az eljárással érintett harmadik országbeli állampolgár hivatkozik arra, hogy az EUMSZ 20. cikke értelmében származékos tartózkodási jog illeti meg uniós polgárnak minősülő családtagjával fennálló függőségi viszonya alapján, ezt a hatóság akkor is köteles megvizsgálni, ha az eljárás nemzeti letelepedési engedéllyel kapcsolatos.

2. Ha a Harmtv. alapján folytatott hatósági eljárásban nemzetbiztonsági kockázatot megállapító hatóság nem járul hozzá ahhoz, hogy a harmadik országbeli állampolgár fél vagy jogi képviselője a döntés alapjául szolgáló minősített adatokat megismerje és azokra észrevételt tegyen, a hatóság határozatának felülvizsgálatára indított közigazgatási perben a bíróságnak meg kell állapítania, hogy a fél jogainak védelmére nem képes. Ilyen esetben a

bíróság értesíti az ügyészt a perbeli fellépés szükségességéről a jogainak védelmére jogi okból képtelen felperes érdekében.

A Kúria döntése és jogi indokai

[49] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozott.

[50] A Kúria a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelmek keretei között bírálta felül.

[51] A Kp. 120. § (5) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[52] A Kúria először a felperes származékos tartózkodási joggal kapcsolatos hivatkozását vizsgálta. Ennek során megállapította, hogy a felperes 2022. február 3. napján kelt „fellebbezés részletes indokolása” megnevezésű beadványában nem csak arra hivatkozott, hogy a felperes és magyar állampolgár élettársa, valamint két kiskorú magyar állampolgár gyermekük életközösségben élnek, hanem arra is, hogy ha a felperesnek el kell hagynia az országot, akkor annak milyen hatása lehet magyar állampolgár hozzátartozói életére. Vagyis rögzíthető, hogy a felperes – tartalmilag – már a megelőző eljárásban hivatkozott arra, hogy ún. „függőségi viszonya” magyar állampolgárokkal áll fenn. Erre figyelemmel a jogerős ítélet [38] bekezdésében iratellenesen állapította meg, hogy „a közigazgatási eljárás során a felperes jogi képviselővel járt el, fellebbezésében ugyanakkor az EUMSZ 20. cikke szerinti származékos tartózkodási jogra nem hivatkozott.”

[53] Az elsőfokú bíróság ítéletében maga értékelte, hogy alapos-e a felperes származékos tartózkodási jogra hivatkozása, és arra a következtetésre jutott, hogy mivel a perbeli határozat nem eredményezi a felperes kiutasítását és nem következik belőle Magyarország elhagyásának kötelezettsége, az ilyen hivatkozás idő előtti.

[54] A JEH rendelkező részének 1. pontja kimondja, hogy „Ha a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény vagy a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény alapján folytatott hatósági eljárásban az eljárással érintett harmadik országbeli állampolgár hivatkozik arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 20. cikke értelmében származékos tartózkodási jog illeti meg uniós polgárnak minősülő családtagjával fennálló függőségi viszonya alapján, ezt a hatóság akkor is köteles megvizsgálni, ha az eljárás nemzeti letelepedési engedéllyel kapcsolatos. A hatóság határozatának felülvizsgálatára indított közigazgatási perben a bíróság – ha ennek eljárásjogi feltételei fennállnak – azt vizsgálja, hogy a hatóság ennek a körülménynek nem tulajdonított-e aránytalan jelentőséget.”

[55] Az elsőfokú bíróság ítélezése során követte a Kúria idegenrendészeti ügyekben a minősített adatok megismerésével kapcsolatos töretlen gyakorlatát, amely szerint az ügyféli jogok védelmének megfelelő, ha a bíróság a minősített adatba betekint és annak ismeretében a nemzetbiztonsági kockázat fennálltának tényéről, és így a minősített adaton alapuló határozat jogszerűségéről megalapozottan határozhat, a Kúria közzétett határozatától nem tért el. Jelen ügyben a Kúria eljáró tanácsa éppen ettől a gyakorlattól (pontosabban a Kúria BHGY-ban

megjelent azon határozataitól, amelyekben ez a gyakorlat megjelent) kívánt eltérni, és kezdeményezte a jogegységi eljárást. A JEH rendelkező részének 2. pontja szerint ha harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény alapján folytatott hatósági eljárásban a közrendi, ezen belül nemzetbiztonsági, avagy közbiztonsági kockázatot megállapító hatóság nem járul hozzá ahhoz, hogy a harmadik országbeli állampolgár fél vagy jogi képviselője a döntés alapjául szolgáló minősített adatokat megismerje és azokra észrevételt tegyen, a hatóság határozatának felülvizsgálatára indított közigazgatási perben a bíróságnak meg kell állapítania, hogy a fél jogainak védelmére nem képes, a bíróság értesíti az ügyészt a perbeli fellépés szükségességéről a jogainak védelmére jogi okból képtelen felperes érdekében.

[56] A JEH rendelkező része 2. pontjának alkalmazhatóságával kapcsolatban figyelembe kell venni, hogy jelen ügyben a felperes a Mavtv. 11. §-a szerinti megismerési eljárást is indított, azonban a Fővárosi Törvényszék az erre vonatkozó keresetet elutasította, a II. rendű alperes a felperes vagy a képviselője által nem megismerhető módon, indokolás nélkül állapította meg a nemzetbiztonsági kockázatot. A felperesnek nem volt lehetősége arra, hogy a döntés alapjául szolgáló minősített adatokat megismerje és azokra észrevételt tegyen.

[57] A Kúria megállapította, hogy a JEH ezen rendelkezése is vonatkozik a felperesre, a szakhatósági állásfoglalás indokai tekintetében az iratmegismerési joga teljes egészében elvonásra került. A Jpe. alapján tehát az ügyészt értesíteni kell a fellépés lehetőségéről.

[58] Az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése szerint a Kúria a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz. A felperesnek tehát az Alaptörvény szerint és a JEH alapján joga keletkezett arra, hogy az ügyében eljáró bíróság a JEH-ban meghatározottak szerint járjon el, azaz az ügyész értesítése a fellépés lehetőségéről elkerülhetetlen. A JEH szerint, ha a harmadik országbeli állampolgár fél vagy jogi képviselője nem ismerheti meg a minősített adatokat, és a fél érdekében az ügyész sem lép fel, a bíróság nem fogadhatja el a hatóság egyoldalú álláspontját a nemzetbiztonsági kockázat fennállásáról.

[59] A Kúria mindezekre figyelemmel a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[60] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 27. § (1) bekezdés b) pontja és (3) bekezdése figyelembevételével, a Pp. 59. § (3) bekezdése alapján értesítenie kell az ügyészt a perbeli fellépés szükségességéről. A bíróság az ügyész álláspontját úgy hallgatja meg vagy veszi más módon figyelembe, hogy minősített adat ne jusson a fél, a jogi képviselője vagy más erre nem jogosult személy tudomására. Ha a harmadik országbeli állampolgár fél vagy jogi képviselője nem ismerheti meg a minősített adatokat, és a fél érdekében az ügyész sem lép fel, a bíróság nem fogadhatja el a hatóság egyoldalú álláspontját a nemzetbiztonsági kockázat fennállásáról.

A döntés elvi tartalma

[61] *Ha a harmadik országbeli állampolgár fél vagy jogi képviselője nem ismerheti meg a minősített adatokat, és a fél érdekében az ügyész sem lép fel, a bíróság nem fogadhatja el a hatóság egyoldalú álláspontját a nemzetbiztonsági kockázat fennállásáról.*

Záró rész

[62] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése és 107. § (1) bekezdése alapján tárgyalás tartására irányuló kérelem hiányában, és mivel tárgyalás tartását maga sem tartotta szükségesnek, tárgyaláson kívül járt el.

[63] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 110. § (3) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárás során felmerült költség összegét megállapítja. A Kúria a felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeit a becsatolt költségjegyzékek alapján állapította meg. A felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségének megfizetését kérte, azonban azt nem számította fel, így arról a Kúria sem tudott rendelkezni.

[64] A végzéssel szemben a felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. április 29.

Dr. Balogh Zsolt s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hajas Barnabás s.k.
előadó bíró
Dr. Kalas Tibor s.k.
bíró

Dr. Bögös Fruzsina s.k.
bíró
Dr. Kiss Árpád Lajos s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő